

Yazı-Tarikat-Diyanet

Ali Sirmen: Laik eğitim, Cumhuriyetin aydınlanmacı laik yurttaşını yetiştirirken, Diyanet de dini tarikatlar ve cemaatler batağından uzakta, laik bir platforma konumlandırarak devletin denetimi altında tutacaktı.

Ali Sirmen'in 18 Eylül 2020 tarihli yazısı: <https://www.cumhuriyet.com.tr/yazarlar/ali-sirmen/tarikat-diyamet-1766865>

“Eğitimde tarikat ve medrese gerçeği” başlıklı araştırması üzerine hakkında 9 Eylül Üniversitesi Rektörlüğü tarafından soruşturma açılan Prof. Dr. Esengül Balcı, korkunç gerçeği 14 Eylül’de Cumhuriyet’e açıklıyor:

“Türkiye’de bir milyon çocuk tarikatların elinde. Ülkemizde şu anda otuz belli başlı tarikat silsilesi ve bunların 400 kolu bulunuyor. Sadece İstanbul’da 448 tekke faaliyetlerini açıkça sürdürüyor..”

Bu açıklamadan daha önce, Cübbeli Ahmet, Ahmet Hakan’ın programında tüyleri diken diken eden şu iddiayı ileri sürüyor:

- Türkiye’de 2 bin Selefi derneği var, halen silahlanmaya devam ediyor, iç savaşa hazırlanıyorlar.

Durum herkesin uykusunu kaçırarak kadar korkunçtur.

Cumhuriyetin kurucuları, Osmanlı’nın da başına dert olan tarikatlar ve cemaatlerin ne büyük bir tehlike olduğunu görmüşler ve bunları yasaklamış, tekke ve zaviyeleri kapatırken 3 Mart 1924 Tevhid-i Tedrisat Yasası ile medreselere son vererek eğitimi laiklik çatısı altında birleştirmişlerdi. Aynı gün kabul edilen yasa ile Diyanet İşleri Başkanlığı da kurulmuştu.

Laik eğitim, Cumhuriyetin aydınlanmacı laik yurttaşını yetiştirirken, Diyanet de dini tarikatlar ve cemaatler batağından uzakta, laik bir platforma konumlandırarak devletin denetimi altında tutacaktı.

Yukarıda tanımlanan işlevini yerine getirmesi, ancak tabandan gelen zorlamaların karşısında tavanda laikliği korumaya azimli bir iradenin olması halinde mümkün olacak Diyanet, başlarda kendisinden bekleneni yerine getirdi. Ama toplumun çoğulculukla karıştırdığı, henüz koşulları oluşmamış çok partili rejime geçiş döneminin ve toprak ağalarının iktidarı ele geçirme sürecinin başlamasıyla birlikte, bunların yandaşı dinbazların Milli Eğitim ve Diyanet kadrolarını teslim almalarıyla, dini kontrol etmek isteyen devletin dinin denetimine girmesi olgusu yaşanmaya başlandı.

Laikliğin, sol sağ ayrımı yapmadan demokrasiden yana saf tutmuş herkesin yararına olduğunu anlayacak kültürden yoksun, birbirini izleyen sağ iktidarlar, egemenliklerini pekiştirdikçe MEB ile Diyanet’in dinci siyasetin kaleleri haline gelmeleri süreci de hızlandı.

Sonunda, bazılarının, dinbazlara karşı olduğunu sanma aymazlığına düştükleri, 12 Eylül faşizmi siyasal ekolojik yapıyı bozup din tacirlerinin önünü açtı, 12 Eylül'ün asıl lideri ve ilk sivil önderi, Nakşibendi Turgut Özal, tarikatları resmen hükümete soktu.

Tarikatlar ve cemaatler koalisyonu olan AKP iktidarında, Diyanet ve MEB önderliğinde devleti tarikat ve cemaatlere teslim etme sürecinin sonuna ulaşılmış ve artık aydınlanmacı laik Cumhuriyetin korunması değil, yeniden kazanılması aşamasına gelinmiştir.

Türkiye'nin demokrasiyle taçlandırılmış aydınlanmacı laik Cumhuriyete tekrar kavuşabilmesi için tarikat cemaat sultası ile dincilerin devlet içindeki uzantısı AKP'den öncelikle kurtulmak şarttır.

Yazıyı bir tarikat fıkrasıyla noktalayalım:

Açıkgözün biri, devir o devirdir diye tarikata girmeye karar vermiş. Başvurmuş, “Öyle şak diye girilmez tarikata önce bir imtihan dönemi var” demişler. “Hay hay” diye yanıtlamış bizimki ve başlamış dergâha gidip gelmeye. Bu arada durumu en yakın arkadaşına da anlatmış. Her karşılaştıklarında arkadaşı soruyormuş tarikat işi nasıl gidiyor diye. Bizimki de hep aynı yanıtı veriyormuş:

- İyi iyi, az kaldı...

Ta ki bir gün bizim açıkgöz markete gidene kadar...

Markette önündeki mini mini etekli bir dilber tam kasaya giderken paketini düşürmüş ve düşenleri dizlerini kırmadan yerden almaya kalkışmış...

Olaydan bir hafta sonra yine karşılaştıklarında arkadaşı sormuş:

- Ne oldu senin tarikat işi?

Bizimki suratı bir karış yanıtlamış:

- Olmadı, giremedim! Sonra da eklemiş:

- Tarikatı boş ver de artık markete de giremiyorum.